No. 2777 Woensdag 9 September 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

De Bartholomeus-nacht.

Na onze artikelen over geloofsvrijheid en inquisitie, komen we thans tot het bovenstaande onderwerp. Ondanks dat het duizend maal weerlegd is, hoort men immer nog weer de beschuldiging dat in de nacht van 23 op 24 Augustus te Parijs in het jaar 1572, op last van de Paus duizende Protestanten werden vermoord. De Paus liet zelfs, toen hij de tijding van de moordpartij vernam, een plechtig Te Deum aanheffen om God voor deze moordpartij op de Franse Protestanten te bedanken.

Hier kan men toch niet ontkennen, dat de kath. kerk, in haar hoofd de Paus, voor deze schandelijke aanslag op de gewetensvrijheid verantwoordelijk is.

Wij ontkennen dit intussen wel en we zijn overtuigd, dat ieder redelijk denkend mens, dit met ons ontkennen zal, indien hij zich niet plaatst op de bodem van allerlei anti-papistische fabeltjes, maar een eerlijk historisch onderzoek naar de werkelijke feiten instelt.

Het is eigenlijk droef, dat die anti-katholieke fabel van de Bartholomeusnacht telkens opnieuw van katholieke zijde moet worden weerlegd. Vooral sinds de niet-katholieke historicus Sismondi met niet te weerleggen documenten heeft aangetoond, dat deze moordpartij tot het laatste toe, voor den Pauselijken Nuntius te Parijs geheim gehouden is. En dat het Vaticaan door Koning Karel geheel in strijd met de waarheid is ingelicht en tal van protestanten hun leven te danken hebben gehad, doordat verschillende Franse bisschoppen hen in hun eigen woning in bescherming namen, tegen de tyrannieke Koning Karel IX, die geheel alleen voor dit afschuwelijk bloedblad, dat door alle katholieken steeds scherp veroordeeld werd, verantwoordelijk is.

Wat zijn de feiten geweest?

Onder de regering van Koning Karel IX vormden de toenmalige Franse protestanten, die zich Hugenoten noemden, een geweldige macht, die op nog al roerige wijze in Frankrijk zich trachtten meester te maken, zowel van de geestelijke als de wereldlijke maatschappij. Zij stonden onder leiding van Admiraal de Coligny, die een zeer bekwaam en zeer gezien staatsman was.

De toenmalige koning van Frankrijk, Karel de IXe, was een zwak, maar hoogmoedig vorst, die geheel onder de invloed stond van zijn sluwe moeder Catharina de Medicis, die 'n onverzoenlijke vijandschap gezworen had tegen de Coligny. Zij hitste de Koning tegen hem op en suggereerde hem, dat de Coligny zich opwierp als troonpretendent van Frankrijk en slechts de gelegenheid afwachtte hem, Karel, van de troon te stoten. Indien gij, zo hield Catharina de Koning steeds voor, U niet ontdoet van de Coligny, dan zal hij zich spoedig van U ontdoen.

Zij was het ook, die de Koning het plan aan de hand deed, de Coligny en zijn geestverwanten uit te nodigen aan een groot feest en dan te midden van dit feest hem en zijn aanhangers te vermoorden, welke moordpartij dan het sein voor geheel Frankrijk zou moeten zijn, om de protestanten om het leven te brengen. Dit feest werd georganiseerd in de avond van de 23ste Augustus 1572 en in die nacht had de moordpartij plaats. Daar op 24 Augustus het feest van de H. Bartholomeus werd gevierd, werd deze moordpartij in de geschiedenis aangeduid als de Bartholomeus-nachtbruiloft.

Met de kath. godsdienst had deze moordpartij echter niets te maken. De Coligny en zijn aanhangers werden niet vermoord, omdat zij protestanten waren, maar omdat zij door de Koningin bij de Koning beschuldigd waren van een samenzwering tegen de Koning. Zo'n vrome katholiek was Karel allerminst, dat hij om geloofsmotieven tot deze daad zou overgaan.

Hoe is nu de katholieke kerk in deze zaak gemengd?

Direct na de moordpartij begreep Karel, dat wanneer deze zaak ruchtbaar werd, hij tegenover de gehele beschaafde wereld geblameerd zou zijn. Men moet daarbij in het oog houden, dat er toenmaals geen couranten en nog veel minder een telegraaf was, zodat dergelijke berichten steeds zeer langzaam naar andere landen doordrongen en dan dikwijls zeer onvolledig en tendentieus.

Karel had er natuurlijk alle belang bij, dat de zaak zo gunstig mogelijk voor hem werd voorgesteld en hij stuurde dan ook onmiddellijk een buitengewoon gezantschap naar de Europese hoofden, die moesten meedelen, dat de Koning en de Koningin van Frankrijk aan een groot gevaar ontsnapt waren. Door enkele samenzweerders was in deze nacht een aanslag gepleegd op de Koning en de Koningin en alleen door een onmiddellijk krachtig ingrijpen en het ombrengen van enkele samenzweerders, was dit onheil voorkomen.

Toen ook Paus Gregorius XIII te Rome deze tijding ontving van een speciale gezant des Konings, liet de Paus direct een Te Deum aanheffen. Niet omdat zovele protestanten waren vermoord, maar omdat de Koning en de Koningin aan een groot levensgevaar waren ontsnapt en Frankrijk daardoor aan een gevaarlijke burgeroorlog was ontkomen. Dat de koning was blijven leven achtte de Paus een groot voorrecht voor de Kerk, vooral in deze zo troebele tijden en hij liet dan ook een gedenkpenning slaan, ter herinnering aan dit heugelijk feit.

Deze gedenkpenning, waarvan een enkel exemplaar nog in het Vaticaans museum aanwezig is, laat ook duidelijk uitkomen, dat alleen het behoud van de Koning en het voorkomen van een burgeroorlog in Frankrijk, de oorzaak van de vreugde te Rome was. Toen later echter de Paus door de Nuntius te Parijs de ware toedracht onder de ogen kwam, verklaarde de Paus, dat hij met grote droefheid de ware toedracht der zaak vernam en hij schreef een brief tot Karel, waarin hij hem Gods straf voor deze moord voorspelde.

Toen onmiddellijk na de moord, de Nuntius de Koning kwam opzoeken, zo weet Sismondi nog te vertellen, ontweek deze de Nuntius, door in allerijl Parijs te verlaten.

Ook de bisschoppen van Frankrijk hebben onmiddellijk krachtig geprotesteerd en alleen de aartsbisschop van Lyon nam 300 gevluchte Hugenoten in zijn paleis op en redde hen van de dood. Ook de aartbisschoppen van Lisieux, Bordeaux en Toulouse verdedigden met alle macht de ongelukkige protestanten en wisten velen van de dood te redden.

Dit zijn de historische feiten van de z.g. Bartholomeus-nacht zoals zij ook door wetenschappelijke protestantse historici worden bevestigd.

Daaruit blijkt dus duidelijk ook, dat de z.g. Bartholomeus-nacht allerminst een argument vormt tegen de stelling, dat de Kath. Kerk de vrijheid van geweten altijd heeft geëerbiedigd.

OLYMPISCHE RECHTERS. Bij de Olympische Spelen kan een onderdeel van een seconde beslissend zijn, daarom is het van het grootste gewicht dat het overzicht goed is. De foto toont de rechters van het Olympische stadion te Berlijn. Op de achtergrond de toren voor het tijd meten.

„Oil Pioneering".

Een telegram uit New York van 28 Aug. bracht de mededeling, dat de Socony-Vacuum Oil Cy. een contract gesloten heeft met het Venezolaanse Gouvernement tot exploitatie van 300.000 hectaren gronds, waarvoor rond 2 millioen dollar is betaald. Ook is de clausule erbij, dat er een raffinaderij zal moeten worden opgericht.

Deze Socony Oil Cy. heeft enkele maanden geleden ook van zich doen spreken in zake de exploitatie van de Barco-concessie in Colombia, bij de Golf van Maracaibo en nog dichter bij de Colon-concessie van de Koninklijke Shell, waar ze onmiddellijk aan grenst. De Catatumbo-rivier loopt er dwars door heen en reeds enkele eeuwen geleden was die rivier beroemd en berucht om de z.g.n. Catatumbo-lichten. Lang heeft men gedacht, dat deze lichten identiek waren aan die, welke vroeger rond Bakoe werden waargenomen en indertijd tot de ontdekking van de fabelachtige Russische olievelden aanleiding hebben gegeven. Het is later gebleken, dat de geheimzinnige lichten van electrische oorsprong zijn, maar tegelijkertijd constateerde men, dat er langs de oevers van de Catatumbo olie in de grond zat. En de geologische formatie gaf alle aanleiding tot het vermoeden, dat de ondergrondse voorraad ontzaggelijk moest zijn.

De Barco-concessie ligt echter diep in de jungle en tot dusver heeft alleen de Standard Oil van New Jersey het aangedurfd, er een olieleiding aan te leggen, ofschoon de olie er even overvloedig voorhanden bleek als in het Meer van Maracaibo, waar de Koninklijke zo succesvol werkt. In de negen en twintig jaar dat daar gewerkt is, zijn er in totaal ruim een milliard vaten ruwe olie verscheept. Behalve de Koninklijke opereren er de Standard en de Gulf Oil.

De Barco-concessie is heel moeilijk bereikbaar, zoals trouwens de andere olievelden in Columbia. De Standard heeft er haar 356 mijl lange Andean Pipe Line aangelegd, die van haar „De Mares"-concessie naar Carthagena aan de Caraibische Zee loopt en ze heeft er zowat alle Columbiaanse olie mee vervoerd, in totaal ongeveer 175.000.000 bbl.

Maar de Barco-concessie één van Columbia's talrijke, nog niet in exploitatie gebrachte concessies, heeft hierin nog geen vat bijgedragen. Ze is aanvankelijk het eigendom geweest van de Columbiaanse generaal Virgilio Barco.

Barco kwam er achter, dat er olie voorkwam in het hem toegewezen gebied. Hij stak er een ton in, maar bemerkte spoedig, dat de onderneming hem te machtig zou worden. Hierop ging hij naar het hoofdkantoor van de Standard Oil te New York. Het staat historisch vast, dat de portier hem daar allesbehalve voorkomend behandelde. De generaal trad nogal bazig op, sprak alleen Spaans en werd door de in zijn wiek geschoten portier buiten de deur gezet. Barco was zo diep beledigd, dat hij niet meer met de Standard wilde onderhandelen. Hij gaf zijn concessie in handen van een promotor en deze verkocht haar aan de Gulf Oil Corporation. Dat was in 1926. Terzelfder tijd werd de concessie door de Columbiaanse regering geannuleerd. Na vijf jaar onderhandelen werd ten slotte toch het eigendomsrecht van de Gulf Oil erkend. Deze wilde echter van de concessie af en in April j.l. opende ze onderhandelingen met de Texas Corp. en de Socony-Vacuum Corp. Kort daarna kondigde de Texaco de koop officieel aan.

De aankoop is vooral het werk geweken van de nieuwe president der Texaco, Torkild Rieber, een voormalige tankerkapitein in dienst van de maatschappij. Deze kocht de 1.200.000 acres grote concessie voor de Texaco aan en deed daarna het halve aandeel over aan de Socony-Vacuum, die de exploitatie ter hand zal nemen, als specialiteit in „oil pioneering". Kort tevoren had de president van de Socony-Vacuum, John Albert Brown, met Rickett over de Abessynische olieconcessie onderhandeld.

De Barco-concessie zal door Texaco en Socony-Vacuum op een 50 : 50 basis geëxploiteerd worden. De twee maatschappijen hebben een overeenkomst inzake boren en transport. Zodra er 20.000 bbl. zullen worden geproduceerd, zal er een pijpleiding van twee honderd mijl naar de kust moeten worden aangelegd.

De Texaco en de Socony-Vacuum dragen natuurlijk de kosten. De Columbiaanse regering en de erfgenamen van generaal Barco zullen royalties ontvangen, ongeveer gelijk aan tien procent van alle aan de monding van de pijpleiding opgeleverde Barco-olie.

Wat Texaco voor de Barco-concessie heeft betaald, is niet gepubliceerd. In welingelichte kringen neemt men een bedrag van tussen de tien en vijftien millioen dollar aan.

De Texaco heeft geweldige bedragen in raffinaderijen gestoken. Ze bezit in de Ver. Staten 775.000 acres in onderverhuur, terwijl ze zeven duizend producerende bronnen heeft. Haar totaal aantal mijlen pijpleiding voor ruwe olie is 6800, terwijl ze nog belangen heeft bij 1300 mijl. Ze beschikt over een vloot van 23 tankschepen en haar totale transport vereist 500.000 ton scheepsruimte. Negen motorschepen, zes gecharterde tankers en 175 andere eenheden vormen een vloot, die er mag zijn en die de vloot van de Koninklijke Shell aardig nabijkomt. Ze heeft voorts 23 raffinaderijen, waarvan er zeven een dagelijkse ruwe capaciteit van 15.000 bbl. hebben. Een eigen fabriek maakt jaarlijks 45 millioen oliekannen.

Momenteel produceert de Texaco alleen in de Verenigde Staten, ofschoon haar totale bezit aan vreemde velden, die inmiddels niet in exploitatie zijn, 800.000 acres bedraagt. Haar productie bedroeg verleden jaar 46 millioen bbl. waaraan 32.000.000 bbl. van andere maatschappijen werd toegevoegd, om de rafinnaderijen aan het werk te kunnen houden. Ze verkoopt een vijfde van haar olie in het buitenland en opereert in honderd landen. Ze vertegenwoordigt 'n kapitaal van 473.000.000 dollar, heeft 80.000 aandeelhouders en dertig duizend man personeel. Vorig jaar was haar winst zeventien millioen dollar, een grote vooruitgang, vergeleken bij 1934, toen de winst vijf en een half millioen dollar bedroeg.

Het record was 48 millioen, in 1929.

De exploitatie van de Barco-concessie zal grote financiële offers vragen. De Standard Oil heeft in totaal aan haar Columbiaanse concessie $ 94 millioen gespendeerd. Vooraleer er olie uit de Barco-concessie aan de kust wordt opgeleverd, zal de Texaco vermoedelijk een flinke vijftig millioen in de Jungle gestopt hebben. De olie zal naar Barranquilla moeten worden gevoerd.

En dan geraffineerd, maar waar?

De Gulf Oil heeft reeds op kleine

While they're young they need the extra protection of that Crown Life Family Income Benefit

CROWN LIFE
INSURANCE COMPANY

Consult the Crown Life Man
Chas I. Gonsalves.
P.O. Box 106 Willemstad, Curaçao, Agente General.
S. Q. ODUBER
Panama Bazar, Oranjestad Aruba.

Hemden ARROW.
CASA COHEN
Heerenstraat 13.

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.
(Nadruk verboden).

43)

En Seraphina! Het lijkt niet passend over haar uit die dagen te schrijven. Ik durfde nauwelijks mijn gedachten tot haar te laten gaan, hoewel ik aldoor aan haar moest denken. Haar smart was de ziel van heel het huis.

Kort nadat ik O'Brien naar buiten had gesmeten was de bisschop vertrokken. Toen vernam ik van pater Antonio dat men haar half bewusteloos naar haar vertrekken gebracht had. De goede pater sprak onsamenhangend van smart en gemoedsverwarring en liep op en neer, met zijn groot hoofd gebogen op zijn brede borst, terwijl hij zijn vingers ineenstrengelde, of ze moesten breken. Ik had hem, toen ik in angst en vrees naar Carlos' kamer terug strompelde, ontmoet in de galerij en we waren een groot, zelden gebruikt vertrek, boven de poortgang, binnengetreden.

„Ik had hem met eigen handen kunnen verslaan", zeide ik. Ik was de sterkste. Hij had zijn pistolen bij zich, maar ik wilde niet de schijn van moord op me laden..."

„Ja, 't is goed, 't is goed."

Hij begon plotseling hard zijn neus te snuiten.

„Ik denk aan dat arme kind," zei hij achter zijn zakdoek. Daarna met zijn krachtige vingers mijn arm drukkend, lispelde hij: „Ik vrees voor haar verstand."

Men kan zich voorstellen in wat voor toestand ik 't verder gedeelte van die slapeloze nacht doorbracht. Nu en dan maakte de gedachte, dat ik de oorzaak was van haar verlies mij bijna krankzinnig.

En dan bleef nog het gevaar.

Maar hoe zou ik anders hebben kunnen handelen. Mijn hele ziel was in opstand gekomen tegen de afschuwelijke hulp, die Castro ons met de punt van zijn mes had willen brengen. Geen liefde kon van mij zulk een offer vragen.

De volgende dag was pater Antonio kalmer. Op mijn bevende vragen antwoordde hij met enkele troostende gezegden over de gezegende en verlichtende werking van tranen.

Als hij niet in vurig gebed in de dodenkamer te vinden was, kon men hem in ernstige overpeinzing door de galerijen zien stappen. En 's avonds nam hij mij bij de arm en leidde me zonder een woord te spreken een nauwe wenteltrap op. Boven stootte hij een klein deurtje open en we stapten op een plat gedeelte van het met maanlicht overgoten dak.

De donkere landtongen met hun schaduw van bomen en rotsblokken, omgrepen de wateren der baai, die in het midden schuil ging onder een bank van witte mist; daarachter strekte zich grenzenloos somber onder de lichte hemel het wijde vlak der open zee, hier en daar blikkerend in vreemde schitterschijn.

Wij stonden achter de borstwering en pater Antonio wees met zijn arm naar de glanzende strook maanlicht op het donkere water.

„Dat is de enige weg", zei hij.

Nog nooit te voren was ik beangstigend getroffen door de sombere uitgestrektheid en de verlatenheid van de open zee, als in die nacht.

Jong als ik was, begreep ik goed dat zolang O'Brien leefde, er voor ons op Cuba geen veiligheid was.

„Waarheen dan", vroeg ik. — Waarheen ons wenden?"

Weer wees de padre naar de zee. Het hopeloze van haar in licht en donker even sombere kamte sloeg mij zo bang om het hart, dat ik zelfs niet vroeg, hoe hij zich voorstelde, dat we zover zouden komen. Ik maakte enkel een gebaar van ontmoediging. Buiten Casa Riego was ik van mijn leven geen tien minuten zeker. En hoe kon ik haar voorstellen mij te volgen een bijna zekere dood te gemoet? Wat kon de uitslag zijn van zo'n avontuur?... Hoe konden we verwachten zulke geheime middelen uit te denken om weg te komen en dat Lugarenos ons niet zouden achtervolgen... Ik zou dan zijn en zij...

Pater Antonio scheen eensklaps zijn zelfbedwang te verliezen.

„Ja", riep hij, „de zee is een trouweloos element, maar wat is zij bij de verblinde boosheid der mensen?"

Hij greep mij bij de schouder. „Het gevaar voor haar leven", riep;„, het gevaar te verdringen, te vergaan van honger of dorst — dat is alles wat de zee meebrengt. Ik heb haar te zeer lief. Zij is mijn eigen geestelijk kind en ik zeg u, señor, de goddeloze kuiperijen van die man stellen niet alleen haar geluk, haar fortuin in gevaar, — maar haar onschuldige ziel zelve."

Ik gaf hem geen ongelijk. De zee, de zee dan maar. Het was lichter haar dood te denken dan gevangen genomen door haar vijanden; het was beter, dat zij het slachtoffer der zee zou zijn dan van slechte mensen; beter dat zij met mij verloren ging dan voor mij.

Met zijn naief geloof voor de poëzie van de hemel, sprak pater Antonio tot de maan, de „zachte bol", zoals hij haar noemde, die er wel genoeg van moest hebben op de ellenden der aarde neer te zien. Zijn ontzaglijke schaduw op het zink scheen twee grote vuisten over de bostwering te steken, als om te slaan naar de vijanden beneden, en zonder enig bepaald plan te bespreken daalden we weer af. Het was een uitgemaakte zaak, dat Seraphina en ik zouden trachten te ontsnappen — ik zal niet zeggen over zee, maar naar de zee.

Ik bezat haar volle vertrouwen. Ik zal niet spreken over mijn samenkomst met haar; maar nooit zal ik vergeten mijn gevoelens, als bij het betreden van een tempel, de weemoedige, kalmerende vertrouwelijkheid van onze ontmoeting, de schemerig verlichte kamerruimte, de vage gedaante van La Chica op de achtergrond en de tere meisjesgestalte in het zwart, met het bleke, fijne gelaat.

Haar moed werd mij duidelijk, in de zachte, droeve tonen van haar stem. — Ik dwong haar plaats te nemen in een grote, met trijp overtrokken, leunstoel, waarin ze wegzonk als een kind en zelf nam ik plaats op een bankje aan haar voeten. Dit is een onvergetelijk uur in mijn leven geweest, waarin geen woord van liefde werd gesproken, waarover niet zou mogen geschreven worden.

„Ontsnappen over zee", zeide ik luid.

„Op zijn zachtst is het als twee gelieven, die hand in hand van een hoge rots springen, anders niet."

Achter ons sprak pater Antonio's stem:

„Beter is het, het zondig lichaam op het spel te zetten, dat weerkeert tot het stof, waarvan het gemaakt is, dan de verloste ziel, wier vreselijk lot de eeuwigheid is."

Seraphina liet het hoofd hangen; maar haar hand in de mijne beefde niet.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

In ieder Katholiek Gezin

de Katholieke Illustratie!

Het mooist geïllustreerd weekblad.

De nieuwe jaargang begint 1 October.

Prijs per jaargang Fl. 7.65.

Abonnementen worden aangenomen door de R. K. Boekhandel „ST. AUGUSTINUS".

2—1

schaal geboord. Er zijn bereids elf bronnen. Aan de Zuidkant van de concessie werd reeds op honderd zeventig meter geboord, geschikt voor exploitatie. In het Noorden zal men tot een flinke twee duizend meter diepte moeten boren. Dit is niet zo bezwaarlijk, sinds men in Californië tot meer dan drie duizend meter in de grond gaat.

Voorlopig vormen de vijandige Indianen de grootste moeilijkheden. Ze hebben enkele jaren geleden de door Barco opgerichte raffinaderij verwoest. De Barco-concessie is 1.200.000 acres groot. Omtrent de eventuële productie bestaan nog slechts gissingen.

Volgens een voorlopige raming zal de pijpleiding naar de kust twaalf millioen dollar vorderen.

Op ons Patalogisch-Anatomisch Laboratorium.

In een aangrijpend gedicht zongen de Middeleeuwen reeds: „Media vita in morte sumus" — Midden in het volle leven staan we voor de dood zijn aanschijn.

Deze strijd echter tussen dood en leven waarvan de Christelijke middeleeuwen zo dikwijls spraken en zongen in die dagen van strijd en oorlog met vorsten en ridders, Turken of Barbaren, heeft in de laatste jaren nog meer betekenis gekregen door de nieuwe ontdekkingen op medisch gebied.

Beschouwde men in vroegere dagen deze strijd meer als komende van de vijanden buiten, in de latere jaren echter, bleek bij het zoeken van de ziekteoorzaken, meer en meer dat de grote strijd tussen leven en dood gestreden wordt in het binnenste van de mens zelf.

Vóór de 19e eeuw kon men van een eigenlijke geneeskundige wetenschap die doelbewust zocht naar de oorzaken der ziekte, nog moeilijk spreken. De hulpmiddelen waarover de wetenschap vóór dien beschikte waren onvoldoende.

Wel had de Nederlander van Leeuwenhoek met behulp van zeer gebrekkige mikroskopen, welke hij zelf vervaardigd had, bacteriën gezien, maar niemand dacht eraan met behulp van de door Leeuwenhoek aangegeven methodes naar de oorzaken der ziekten te zoeken.

Dit geschiedde eerst op het eind der 19e eeuw en sinds dien worden deze methodes meer en meer volmaakt.

Ziekten hebben verschillende oorzaken. Deze kunnen zijn **uitwendig**, zoals atmosferische invloeden als koude en warmte; ruw geweld, als vallen en branden; en vooral ziektekiemen.

Omtrent de **inwendige** oorzaken meent men te mogen aannemen, dat ze komen van veranderde samenstelling van lichaamsappen. En deze laatste groep van ziekteoorzaken, waardoor o.a., kanker wordt veroorzaakt, is nog het minst bekend en helaas op Curaçao zeer veel voorkomend.

Op dit gebied ligt voor een patholoog-anatoom een geweldig veld van arbeid open. De naam zelf zegt het reeds, dat deze man zich bezig houdt met de wetenschap betreffende de bouw van het zieke menselijk organisme.

Een chirurg kan het zieke deel van een organisme verwijderen; maar de anatoom zal zich dan verder bezig houden met de ziekteoorzaak van dit organisme en met het opsporen daarvan een grote dienst bewijzen aan de wetenschap en de lijdende mensheid.

Bij de komst van Dr. Waterman op Curaçao, kort na de wereldoorlog kreeg ook onze gezondheidsdienst een pathologisch-anatomisch laboratorium maar bij gebrek aan een patholoog-anatoom was deze afdeling spoedig opgeheven en eerst het vorige jaar kon door de komst van Dr. Hartz deze zo nuttige maar ook voor de medische wetenschap zo noodzakelijke dienst weer in werking komen.

Enkele dagen geleden hebben we eens een blik geslagen in het laboratorium van onze patholoog-anatoom, wat gevestigd is in het bureau van de Curaçaose gezondheidsdienst en thans juist een jaar weer bestaat.

Een zeer bescheiden laboratorium, wat iemand die wel eens een bezoek heeft gebracht aan onze gezondheidsdienst niet zal verwonderen.

Want erg weelderig is deze dienst nu juist niet gehuisvest, en practische al evenmin.

Door een wirwar van trappen, gangen en lokalen staan we tenslotte voor het laboratorium van de patholoog-anatoom. We zijn dan in de bibliotheek, waar de havendokter ook zijn kantoor houdt en in het bezit is van slechts een bureau en een stoel.

Intussen zijn we al wat flessen en glazen potten tegengekomen met onderzochte en nog te onderzoeken preparaten, want Dr. Hartz heeft in zijn laboratorium werkelijk geen plaats, om deze alle te bergen. Zijn schrijftafel-ruimte beslaat amper 75 vierkante c.M. en de rest van het lokaal is hard nodig voor de bewerking der te onderzoeken preparaten die nog al ingewikkeld is en veel ruimte vraagt.

Wanneer een of ander met ziektekiemen besmet, of verdacht weefsel, uit operatie of sectie verkregen, moet onderzocht worden, dan is een eerste vereiste dat dit zo spoedig mogelijk wordt opgeborgen in een fixatievloeistof, waardoor de microscopische structuur van het weefsel zoveel mogelijk onveranderd blijft. Zo'n vloeistof is een samenstelling van verschillende stoffen en een der meest beste is naar de uitvinder, Bouin genaamd.

In de ziekenhuizen hier, zowel als op Aruba is van deze stof een voldoende hoeveelheid aanwezig en vandaar worden de preparaten dan naar het laboratorium opgestuurd, waar aanstonds ieder zijn nummer krijgt en de verschillende gegevens die bekend zijn, genoteerd worden.

Op het laboratorium is de eerste werkzaamheid dan het weefsel watervrij te maken en daartoe komt het achtereenvolgens in drie alcoholbaden.

Nu moet weder deze alcohol verwijderd worden, wat geschiedt in 2 baden van methyl benzoaat: het doorschijnend worden van het weefsel toont dan dat het watervrij is en als zesde bad komt het weefsel nog in de benzol, om de gesmolten paraffine, waarin het preparaat daarna gebracht wordt, zo goed mogelijk er in te doen doordringen.

Op 6 verschillende trappen staan in het laboratorium de preparaten naar gelang de verschillende baden.

De paraffine-bewerking welke nu aan de beurt is, geschiedt in de paraffinestoof, een electrisch verwarmd oventje, wat op een bepaalde temperatuur gehouden wordt en waarin het weefsel minstens 24 uur geheel met vloeibare paraffinne word doorgedrongen.

Hoe beter de paraffine is doorgedrongen, des te beter zal het weefsel zich laten snijden.

Hiervoor wordt het preparaat nu gelegd in een eenvoudige vorm, met het te snijden vlak naar beneden, en verder wordt deze vorm met vloeibare paraffine aangevuld die spoedig is verhard. Het weefsel zit dan geheel ingebet in een vierkant blok paraffine, wat zich gemakkelijk snijden laat.

Dit geschiedt met een microtoom.

De microtoom is de meest geperfectioneerde snijmachine en in staat sneedjes te maken van 1—25 micron. Hoe uiterst dun deze zijn moge blijken uit de mededeling, dat een micron een duizendste m.M. is.

En nu zou men misschien menen, dat voor dergelijke dunne sneedjes hele fijne mesjes worden gebruikt; doch het tegenovergestelde is het geval. Dit zijn juist hele zware messen om het vibreren tegen te gaan.

Zulk een microtoom snijdt dan de in paraffine ingebette weefsels in hele fijne coupes, naar wens van 1 tot 25 microns, die in lange linten uit de machine komen.

Wanneer nu de patholoog-anatoom om de tien of twintig coupes, één in onderzoek neemt, kan hij aldus een geheel gezwel reconstrueren.

Dit onderzoek geschiedt aldus.

Op een dun objectglaasje wordt met een diamantstift het nummer van het preparaat gekrast, zodat steeds de herkomst kan herkend worden.

Met kippen-eiwit en glycerine en water wordt de coupe daarop vastgemaakt en op een electrische verwarmingstafel gelegd, die onder het smeltpunt van de paraffine staat. Op deze tafel nu gaat de coupe, die onder het snijden wat was ingerimpeld zich strekken, en in een verwarmingsstoof daarna gaat ze zich heel vast op het objectglaasje vastzetten, als het water, waarop de coupe dreef, geheel verdampt is.

Dan volgen weer verschillende baden om de paraffine, die slechts voor het snijden nodig was, weer uit het preparaat te halen.

Een bad scylol is daarvoor voldoende; om de scylol te verwijderen volgt dan een bad alcohol, en om de alcohol te verwijderen een waterbad. Al deze stoffen moeten verwijderd worden omdat zij nadelig zouden werken op de breking van het doorvallende licht en aldus het microscopisch onderzoek bemoeilijken en eveens de kleuring zouden verhinderen.

Het laatste, zeer ingewikkelde proces is de kleuring. Naar aanleiding van verschillende methodes van onderzoek en wat men juist in het preparaat wil onderzoeken worden er verschillende kleuringen toegepast. Bij de meeste kleurmethodes worden twee of meer contrasterende kleurstoffen gebruikt, b.v. een blauwe en een rode, die ieder verschillende bestanddelen van het weefsel kleuren.

Het vasthechten van een dun dekglaasje met cedax is dan het einde van het veelomvattende werk, wat feitelijk slechts een voorbereiding is voor het wetenschappelijk onderzoek, wat nu eerst onder de microscoop beginnen kan.

Feitelijk moest de medicus met deze dienst belast, al dit technische werk aan een ander kunnen overlaten. Maar dit is niet mogelijk, zolang de staf van deze dienst slechts uit een persoon bestaat. Veel kostbare tijd gaat dus verloren, alvorens Dr. Hartz met het eigenlijke wetenschappelijke onderzoek beginnen kan.

Dit wetenschappelijk onderzoek geheurt met een fijne Leitz-microscoop en kunstmatige constante belichting van de Leitz-lamp.

Onder deze microscoop worden de preparaten onderzocht en bekeken; naar de ziekte kiemen gespeurd en zieke weefsels bestudeerd; waartoe, zoals we boven reeds schreven de verschillende kleuringen machtige hulpmiddelen zijn.

En al deze preparaten worden bewaard en nauwkeurig in een archief opgeborgen en geregistreerd, zodat zij steeds voor verdere controle en bestudering bewaard blijven.

Ook van ieder preparaat wat binnenkomt, worden gedeeltes bewaard met hun nummer voor latere controle en zo nodig zelfs opgestuurd naar Universiteiten of andere centra's van wetenschappelijk onderzoek als grote hulpmiddelen en kostbaar materiaal voor verdere bestudering.

Wat nog ontbreekt op ons laboratorium is een apparaat voor microfoto's voor publicatie van gevonden gegevens.

Sommige lezers zullen echter denken, dat dit onderzoek zeer nuttig zijn kan voor de toekomst, maar dat de patiënten, van wie het weefsel afkomstig is, niet veel meer aan deze, misschien zelfs posthume, wetenschap zullen hebben.

Doch dit is niet geheel waar.

Wanneer b.v. een patiënt een gezwel heeft, waarvan het twijfelachtig is of het kwaadaardig is of niet, dan is de pathaloog-anatoom aanwezig bij de operatie en kan nog tijdens deze operatie onderzoeken en de twijfel oplossen.

In het St. Elisabeths-gasthuis wordt daarom thans een hulplaboratorium ingericht voor dit onderzoek. In dit laboratorium worden o.a. geplaatst een vriesmicrotoom en een microscoop.

Deze vries-microtoom dient juist voor een snel onderzoek.

De snijtafel n.l. van dit toestel bestaat uit een holle doos, waardoor koolzuur kan gespoten worden. Hierdoor bevriest het op het snijtafeltje liggende weefsel, alsmede het mes waarmede gesneden wordt. Op deze wijze wordt ook een fijne coupe verkregen van enkele microns, die ogenblikkelijk onderzocht kan worden. En aldus kan nog tijdens de operatie aan de chirurg aanwijzingen gegeven worden, omtrent de aard van het zieke weefsel of organisme.

Ook is het microscopisch onderzoek vaak zeer belangrijk voor de nabehandeling van de geopereerde patiënt, dikwijls moet ook de patholoog-anatoom uitmaken of de patiënt een grote operatie zal moeten ondergaan of niet. De artsen worden in staat gesteld de waargenomen ziekte-verschijnselen en de daaraan ten gronde liggende anatomische afwijkingen te vergelijken.

Men ziet hier wel uit, dat door de komst of liever het herstel van de pathologisch-anatomische afdeling onze Gezondheidsdienst een grote stap is vooruitgegaan.

Moge deze dienst, steeds meer en meer geperfectioneerd, nog grote wetenschapelijke resultaten afwerpen en vele vruchten voor onze lijdende mensheid.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Terwijl hedenmorgen de krant is afgedrukt heeft in Londen de opening plaats gevonden van de zitting der internationale commissie welke een waakzaam oog zal te houden hebben op de uitvoering van het non-interventiepact welke door bijna alle mogendheden is ondertekent.

Of deze commissie effect sorteren zal? En of dan dit effect van invloed zijn zal op de krijgsgebeurtenissen in Spanje? We zullen het moeten afwachten.

Zeker is dat de strijd thans klaarblijkelijken op een nog heviger wijze wordt gevoerd als in den beginne.

Door de val van Irun, wat met geweldig bloedvergieten is gepaard gegaan zijn de nationalisten meester geworden van alle toegangen tot de Franse grens. Merkwaardig is echter, dat hiermee ook de houding van de Franse grenswacht geheel is omgeslagen. Kon men voor dien vrijelijk de grens passeren, thans nu de nationalisten aan de Spaanse grenzen staan, heerst er de strengste controle en kan er niemand of niets doorkomen.

Op San Sebastian is nu de aanval gericht en het schijnt dat in de stad grote onenigheid heerst tussen volksfront en het communisme.

De eerste willen de stad overgeven om haar eenzelfde lot te besparen als Irun dat eenvoudig een ruine is. De communisten echter willen de stad tot het uiterste verdedigen; algemeen wordt verwacht dat ze het niet lang zal uithouden.

Ook om Madrid zijn de gevechten in hevigheid toegenomen; en de Britse gezant heeft aan de Engelse onderdanen meegedeeld om zo spoedig mogelijk de stad te verlaten, wat er wel op wijst dat binnenkort een geweldige aanval van de nationalisten te wachten is.

Ook om Oviedo en Huesca wordt gevochten; maar hoe de situatie daar precies is, kan moeilijk beoordeeld worden om de steeds nog tegenstrijdige berichten die van beide fronten de wereld worden ingestuurd. Zo hebben we nog weer dezer dagen een bericht gehad dat Huesca door de regeringstroepen is ingenomen, terwijl de vorige week dit bericht ook reeds de ronde deed.

In **FRANKRIJK** wordt de communistische actie als protest tegen de neutrale houding der Franse regering steeds sterker en de staking neemt daar toe. In troebel water, denken de communisten, is het goed vissen en er zouden voor Frankrijk binnenkort nog wel eens zware dagen kunnen komen.

In **DUITSLAND** heeft men in de laatste dagen meer de aandacht op andere dingen gevestigd. Trouwens zijn de binnenlandse aangelegenheden voor dit land belangrijker als de overwinning der fascisten in Spanje. We naderen snel de a.s. conferentie der Locarno-mogendheden, waar vermoedelijk Duitsland komen zal met zijn eis om koloniën. We hebben enige weken geleden daaraan reeds de aandacht besteed in een artikel. En dezer dagen zijn we weer in onze mening bevestigd door een publicatie van de Gouverneur van Beieren, Generaal van Epp, de leider bovendien van de officiële Koloniale actie in het Rijk. Deze Generaal nu heeft dezer dagen geschreven dat Duitsland niet alleen enkele, maar al zijn vroegere kolonies zal terugeisen. Deze uitlating van zulk een persoon heeft zeker een meer dan private betekenis en komt ongetwijfeld van de hoogste leiding.

Een ander voor ons katholieken belangrijk bericht, wat we Zondagavond via de Nederlandse K.R.O.-uitzending hoorden, is, dat de gezamenlijke brief van de Duitse bisschoppen enkele weken geleden en waarin de bisschoppen schreven, dat het katholicisme even goed het communisme bestreed als het Nationaal Socialisme, een bijzonder gunstig effect gehad heeft op de Duitse regering en dat er sindsdien dan ook een merkbare kentering is gekomen in de houding der Nazis. We willen hopen, dat dit het begin zijn moge van een duurzame vrede met de kerk.

Nog even willen we melding maken van een zeer agressieve uitlating van Mussolini naar aanleiding van de laatste manoeuvres. Italië, zo zegt Mussolini, is in staat gebleken binnen enkele uren een leger van 8 millioen op de been te brengen. Tegen wie is deze waarschuwing gericht?

Tal van zulke vragen zijn er in de huidige Europeese politiek, die echter de situatie alles behalve gerustestellend en kalmerend maakt.

Uit **RUSLAND** komt nog het bericht, dat Stalin overleden is. Reeds jaren was hij ziek en we vermoeden dat het laatste proces en 't aantal executies geen ander doel gehad hebben, dan het uit de weg ruimen van een aantal mogelijke ernstige candidaten voor zijn opvolging.

Wie deze opvolger zijn zal?

Dat het Bolsjewistische regime een kentering ondergaan zal, daaraan behoeven we voorlopig niet te denken.

Groote uitverkoop

van ledikanten, matrassen, dekens, kussens, etc.

CASA COHEN

Heerenstraat 13.

De meest populaire winkel van Curaçao.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

H. K. H. Prinses Juliana is verloofd met Prins Bernard Leopold von Lippe Biesterfeld.

De verloving van PRINSES JULIANA.

Gisterenmorgen tegen 10 uur deed de Curaçaose Volkskrant ons mededeling, dat er via een Amerikaans persbureau mededeling was ontvangen dat Prinses Juliana verloofd was met Prins Bernard von Lippe Biesterfeld.

De geruchten over een verloving waren de laatste jaren zo talrijk, dat we aanvankelijk twijfelachtig er tegenover stonden. Alleen de nieuwe naam gaf enige waarschijnlijkheid. Even later werden we door de Luit. Adjudant Boutmy opgebeld, die het bericht bevestigde.

In de loop der middag verscheen in feesteditie de volgende bekendmaking:

De Gouverneur van Curaçao maakt hierbij bekend, dat door hem zooeven het volgende telegram is ontvangen:

Gouverneur — Curaçao.

De Koningin mededeelde mij heden de Verloving van Prinses Juliana met Prins Bernard Leopold von Lippe Biesterfeld, geboren 29 Juni 1911.

Colijn.

Wat we weten over de Prins en diens huis, delen we hier mede:

Prinses Bernard is een neef van de laatst regerende vorstendom Lippe Detmold en geboren te Jena.

Lippe is een prinsdom in Duitsland tussen de Pruisische provincies Westfalen, Hannover en de vorstendommen Hessen-Nassau en Waldeck-Pyrmont. In 1910 telde het 150 duizend inwoners.

Het Prinsdom is een deel van het oude territorium der Cheruskers, die de Romeinen versloegen in het Teutoburgerwald. Het zuidelijkste deel van dit gebergte heet ook Lipperwald en vormt uit talrijke beekjes de rivier de Lippe die door Westfalen in de Rijn stroomt.

Het geslacht der vorsten van Lippe klimt tot Karel de Grote.

Inderdaad bestaat er nog een document waarin Keizer Karel aan de stamvader de titel verleent van hertog.

Dan ontbreken alle gegevens tot aan de 12e eeuw. Dan verschijnt Bernard van Lippe, als de eerste stamvader van dit geslacht.

In de middeleeuwen kreeg het vorstendom grote uitbreidingen, maar in de 16e eeuw is het ten gevolge van vele oorlogen teruggevallen tot zijn huidige grootheid.

Bernard VIII ging in 1563 over tot het Lutheranisme. Zijn zoon Simon VI werd gereformeerd en verdeelde zijn bezit onder zijn drie zonen.

De hoofdlinie werd verder gevoerd door Simon VII van Lippe Detmold.

Otto stichtte de tak Brake die in 1709 reeds uitstierf en de andere linie werd gevormd door Philip die door erfenis Schaumburg verwierf en zich verder Schaumburg Lippe noemde.

Lippe Detmold kreeg de titel van prinsdom in 1798; Lippe Schaumburg in 1809.

Van de hoofdlinie liepen nog weer twee zijlinies af n.l. Lippe-Biesterfeld en de Katholieke tak Lippe—Biesterfeld—Weissenfeld.

In 1895 stierf Waldemar van Lippe Detmold en daar zijn broeder Alexander de laatste van deze tak, geestesziek was, nam Prins Adolf van Lippe Schaumburg het regentschap op zich.

Doch de landdag had hiertegen bezwaren en zo ontstond er een erfopvolgingskwestie tussen de geslachten Schaumburg en Biesterfeld.

Schaumburg-Lippe maakte bezwaren tegen de tweede om de morganatische grootmoeder van Graaf Ernst van Biesterfeld.

Een scheidsgerecht echter onder voorzitterschap van de koning van Saksen besliste ten gunste van de tak Biesterfeld en op 22 Juni 1897 beklom Graaf Ernst de troon.

Toen deze in 1904 stierf nam zijn zoon Graaf Leopold het bestuur op zich. Hij was geboren in 1871 en gehuwd in 1901 met de in 1874 geboren prinses Bertha van Hessen-Philipsthal-Barchfeld.

Weer echter liet Schaumburg-Lippe zijn aanspraken gelden en zelfs de Keizer steunde deze aanspraken van zijn zwager Prins Adolf van Schaumburg-Lippe.

Op aandrang van de Bondsraad en na beslissing door een scheidsgerecht gaf toch de Keizer toe.

Met de November revolutie in 1918 werden ook de vorsten van Lippe evenals de andere Duitse vorsten van de troon vervallen verklaard.

De hier genoemde Prins Leopold en Prinses Bertha waren de Oom en Tante van de toekomstige Prins Bernard Leopold der Nederlanden.

We willen onze lezers nog mededelen, dat volgens art. 17 van de Grondwet een prinses, wanneer zij huwt toestemming hiervoor moet hebben van de wet.

Van deze toestemming zal men zich zekerheid hebben verschaft alvorens tot deze publicatie is overgegaan.

Bij op 5 Aug. l.l. ingediende ontwerp tot wijziging van de grondwet is het inkomen van de a.s. gemaal van de Prinses, vermoedelijk troonopvolgster, vastgesteld op ƒ 200.000 per jaar.

Gisteren tegen de middag ging het bericht als een lopend vuurtje door de stad en werd het overal met vreugde en grote belangstelling ontvangen. Van vele gebouwen wapperden gisteren reeds de vlaggen.

Namens de Gouverneur wordt kennis gegeven, dat Zijne Excellentie degenen, die van hunne belangstelling wensen blijk te geven bij de verloving van H.K.H. Prinses JJuliana met Z. H. Prins Bernard von Lippe Biesterfeld, ten Gouvernementshuize zal ontvangen op a.s. Donderdag de 10de dezer, des voormiddags om 10½ uur.

Rede Koningin.

Voor hedenmorgen was aangekondigd een rede door de Radio van H.M. de Koningin.

Deze rede werd ingeleid door Min. de Wilde.

H.M. sprak allereerst over de nauwe verbondenheid van het oranjehuis met het Nederlandse volk dat meeleeft in lief en leed.

Een gelukkig ogenblik was het thans, nu H.M., vergezeld van het van geluk stralende paar een enkel woord kon richten tot het volk. Zij kon niet zeggen hoe dankbaar zij was voor de totstandkoming van deze verloving die uit enkel genegenheid bestond, welke de beste waarborg is voor een gelukkige toekomst.

Het was voor H.M. een voldoening, dat zij de keuze harer dochter kon toejuichen en verstandig acht, vanwege de goede eigenschappen van haar a.s. schoonzoon, die blijk gegeven een degelijk hard werker te zijn, vooral op economisch gebied. Hij deed zijn studies in de rechten in Duitsland, ging een jaar geleden naar Parijs en zou zijn studies verder in Amsterdam voltooien. Zijn verloven besteedde hij aan buitenlandse reizen, o.a. was hij in Marokko..

Ik hoop, aldus de Koningin, dat door het geluk, wat het verloofde paar thans heeft, zij ook anderen gelukkig kunnen maken.

H.M. sprak nog van de mooiste dagen thans van hun leven en bracht dank voor de ontvangen felicitaties.

Na H.M. sprak de Prinses, die mededeelde dat ze dit jaar met haar verloofde kennis gemaakt had tijdens de wintersport, en daarna verschillende malen in Nederland en ten slotte in de bergen en dat ze het zeer eens geworden waren. Ze was zeer gelukkig en dankte voor de stroom van felicitaties en het paradijs van bloemen.

Na de Prinses sprak de a.s. Prins in goed verstaanbaar Hollands zijn geluk uit. Hij zeide o.a. dat hij de tijd hoopte te hebben zich rustig in te werken in de Nederlandse en Overzeese toestanden en de hand er aan zou houden de banden van Nederland met het Oranjehuis te versterken.

Binnen 2 of 3 maanden hoopt hij in het huwelijk te treden en een steun te zijn voor de Prinses. Ook hij dankte voor de ontvangen felicitaties, die wel op de eerste plaats voor de Prinses waren, maar hij had toch reeds zoveel blijken van belangstelling ondervonden, dat hij zijn dank ervoor moest uitspreken.

De Radiorede was goed te volgen, alhoewel een fluittoon, vermoedelijk met opzet, de ontvangst trachtte te storen.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Uit Rome werd bericht ontvangen dat de Paus aan een lichte bronchitis lijdt, en sinds enige dagen het bed moet houden.

Zie voor verder nieuws ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

UIT NEDERLAND.

De voorzitter van het Werkgeversverbond te Amsterdam hield een belangrijke redevoering. Hij verklaarde dat de toestand in Indie, waar de aanpassingslijdensweg reeds goeddeels afgelegd is, veel beter is dan in Nederland. De heer Gelderman verklaarde dat de verbetering in Nederland achtergebleven was bij de wereldconjunctuur, daar de voorwaarden in het Nederlandse bedrijfsleven in vele opzichten ongunstiger zijn dan bij de buitenlandse concurrentie.

Hij wees er ook op dat de huren der huizen nog steeds te hoog zijn en dat de kosten van het levensonderhoud te weinig dalen.

De Zaanlandse Bank staakte haar betalingen en heeft surseance van betaling aangevraagd. Men brengt deze deconfiture in verband met de debacle van de Lakeman bank.

Uit Rotterdam bericht men dat de kansen voor de bouw van een tunnel zeer gunstig geacht worden.

Naar verluidt zal de Kruiser „Zeven Provinciën" binnenkort tot opleidingsschip verbouwd worden.

H.M. de Koningin heeft haar intrek genomen in de „Ruygenhoek".

H. M. de Koningin liet de directie van de werf te Schiedam er van in kennis te stellen dat zij 3 October de werf zal bezoeken en op die dag de nieuwe Kruiser de Ruyter in gebruik zal stellen. Prinses Juliana zal H. M. bij dit bezoek vergezellen.

Bij K. B. werd bepaald dat de staatsregeling voor Suriname en Curaçao April aanstaande in werking zal treden.

De brandkastenfabriek Lips te Dordrecht verkreeg opdracht van de staatsbank van Marokko om een grote kluisinrichting te bouwen.

De directie van de K. L. M. te Den Haag deelt mede dat in een Fokker Douglas D. C. 2 toestel, bestuurd door Geyssendorffer en bezet met 12 passagiers en 2 Britse operateurs van de Gaumont fabrieken boven Londen televisie proeven genomen werden door opvanging van een beeldenfilm. De proeven zijn volgens het telegram schitterend geslaagd.

Te Maastricht zal voor de rechtbank het proces tegen de reservekapitein van de Generale Staf Jhr. H. A. I. Graafland beginnen die beschuldigd wordt van valsheid in geschrifte en fraude, gepleegd bij de vrijwillige landstorm, tot een bedraag van ongeveer 100.000 gld.

Bij K.B. is met ingang van 15 September de Heer de Vos van Steenwijk tot voorzitter van de Eerste Kamer benoemd.

Een ander K.B. bepaalt dat de tegenwoordige zitting van de Staten Generaal door Minister de Wilde in de verenigde zitting van 12 September aanstaande gesloten zal worden.

Zondag hebben in geheel Limburg Katholieke anti-N.S.B. demonstraties plaats gevonden, waaraan algemeen deelgenomen werd.

Bij B en W te Amsterdam is een nieuw schouwburg--project ingediend door de N. V. de Groote Schouwburg. Het plan wordt ter tafel gebracht door de heren Frank Luns en Mr. van Essen en beoogt de vervanging van de Stadsschouwburg.

Tengevolge van het doorbranden van een rijdraad van de electrische trein te Leiden is het spoorwegverkeer anderhalf uur gestoord geweest, hetgeen een grote opstopping op dit drukke baanvak veroorzaakte.

Naar Aneta verneemt is de surcéance van de glasfabriek Leerdam opgeheven en zullen ale credieten ten volle betaald worden.

Te Den Haag zijn B. en W. voornemens om binnenkort in te dienen om op het onderwijs in totaal 400.000 gld. te bezuinigen. Dit zal geschieden door het opheffen van scholen, beperking van het aantal boventallige leerkrachten en salarisherzieningen.

Zondag werden door het gehele land demonstraties van de S.D.A.P. gehouden voor het plan van de arbeid. In totaal namen 170.000 demonstranten aan de betogingen deel.

Sport.

In de Finale om het Nat. Ned. kampioenschap Tennis versloeg Hughan Karsten met 6—3, 6—4, 9—7.

Te Amsterdam wint HDC Cricket met 1 run en 1 wicket in handen van VRA.

In het Arotournooi te Amsterdam versloeg Blauwit AFC 4—0. De wedstrijd CAC—Zeeburgia eindigde in 0—0 en werd tenslotte door ZAC na het nemen van de strafschoppen gewonnen.

Uit Oslo wordt gemeld dat de voetbalwedstrijd Noorwegen—Finland 2—0 door de Finnen gewonnen werd.

De hockeywedstrijd Nederland tegen het Indische Olympische Team eindigde met een 8--1 overwinning voor de buitenlandse gasten. Met het ingaan van de rust waren zij reeds met 5—0 in het voordeel.

De damesathletiekvereniging A. D. A. vestigde een nieuw dames-estafetterecord vier maal 100 meter in 50.1 secs. Ossendarp brak het Nederlandse record 300 meter en bracht het op 33.9 secs.

Uit Bern wordt gemeld dat de uitslag van het wereldkampioenschap wielrennen voor beroepsrenners gewonnen werd door Magne, de Nederlander Middelkamp was tweede en Albert van Schendel nam de achtste plaats in. In de amateursklasse werd de Zwitser Buchwalder eerste. De Nederlanders die aan dit nummer deel namen, gaven de strijd op.

CURAÇAO.

Beschikkingen.

De Gouverneur heeft op het door Z. E. op de 31 Augustus 1936 verzonden telegram luidende:

Hare Majesteit de Koningin — Den Haag

Ter gelegenheid van Hoogstderzelver verjaardag biedt Curaçao Uwer Majesteit en Harer Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana eerbiedige hulde en gelukwensen aan met betuiging van oprechte aanhankelijkheid en trouw.

WOUTERS.

op de 1ste September d.a.v. het volgende radiogram uit Den Haag ontvangen:

Z. E. Gouverneur Wouters — Curaçao.

Mede namens mijne dochter betuig ik onzen oprechten dank voor gelukwenschen.

WILHELMINA.

Bekendmakingen.

De Koloniaal Ontvanger op Curaçao B. I. Mussenden is in activiteit hersteld.

Aan de Gezaghebber van Bonaire J. M. S. van Eps is wegens ziekte drie weken vrijstelling van dienst verleend met vergunning die tijd op Curaçao door te brengen en de Heer C. E. B. Hellmund, landraad op Bonaire is gedurende de ziekte van de Heer van Eps belast met de waarneming van het ambt van Gezaghebber van Bonaire.

De heer Dr. P. J. J. van den Biesen, lid van het Hof van Justitie in Curaçao, is aangewezen voor de waarneming der betrekking van rechter in het kantongerecht op de Bovenwindse eilanden voor het tijdvak vanaf 26 September tot 15 December 1936.

Met ingang van de 1ste November 1936 is aan Mevrouw L. Laane-Bouman, tijdelijk onderwijzeres 3de klasse bij het Openbaar Onderwijs op Curaçao, op haar verzoek, zes maanden verlof buiten bezwaar van den Lande verleend, met vergunning dit verlof in het buitenland door te brengen.

Politie en Vreemdelingen.

De Kamer van Koophandel heeft over deze aangelegenheid een schrijven gericht aan de procureur generaal en bezwaren geopperd tegen het plaatsen van een stempel met „Politie Curaçao" in het paspoort der vreemdelingen.

De Kamer heeft zeer terecht bezwaar tegen het woord „Politie" en zouden dit willen veranderd hebben in immigratie of vreemdelingendienst.

HERDENKING AANKOMST

van de Fraters van Tilburg in Curaçao.

Naar men ons meedeelt is naast het reeds bestaande Feest-Comité, een Ere-Comité gevormd, waarvan deel uitmakende:

Z. E. Gouverneur G. J. J. Wouters — Ere-Voorzitter.

Ere-leden: Mgr. P. I. Verriet, Hoogeerw. Pater A. v. d. Veen Zeppenfeldt.

De Heren: Dr. J. de J. Arends, Mr. A. Desertine, H. J. C. Henriquez, J. H. Schroeder, J. H. Sprockel, Mr. S. G. C. v. d. Veen Zeppenfeldt.

In April de Nieuwe Staatsregeling.

Naar we uit de telegrammen lezen, is bij K.B. besluit bepaald, dat in April 1937 de nieuwe staatsregeling voor dit gebiedsdeel in werking zal treden.

Volgens de nieuwe staatsregeling zullen dus in April 1938 de nieuwe verkiezingen voor leden van de Koloniale Staten plaats hebben.

Pater J. Schonewolf.

Zondag l.l. vertrok weer naar Venezuela de Zeer Eerw. Pater J. Schonewolf.

Geheel hersteld van de aanslag op hem gaat hij weer in Valencia zijn post hervatten van kapelaan aan het Stedelijk hospitaal en leraar aan het lyceum.

Corsetten.

Bezoekt Casa Cohen om te genieten van een groote sorteering buikbanden.

CASA COHEN

Heerenstraat 13.

De winkel die goedkooper verkoopt.

S. E. L. MADURO & SONS

Scheepvaart Afdeeling.

WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN.

New Zealand & Shaw Savill & Albion Lijnen.

Naar: Panamá & New Zealand.

S.S. „MATAROA" * 13—14 Oct.
S.S. „RUAHINE" 22—23 Oct.
S.S. „AKAROA" * 10—11 Nov.

* Doet Kingston (Jamaica) aan.

Naar: Londen & Southampton.

S.S. „TAMAROA" 30—31 Oct.
S.S. „REMUERA" 15—16 Nov.
S.S. „ROTURUA" 23—24 Nov.

Nuppon Yusen Kaisha

Naar: La Guaira, Port au Prince, Habana, en New Orleans.

M.S. „Asuka Maru" 6 Oct.

Aluminum Lijn.

Naar: La Guaira & Paramaribo.

S.S. „NORDVANGEN" 28 Sept.
S.S. „LINDVANGEN" 12 Oct.

Naar New Orleans, La.

S.S. „DALVANGEN" 21 Sept.
S.S. „LINDVANGEN" 26 Oct.

Zout uit Bonaire.

Door de Kamer van Koophandel op Curaçao werd aan die van Aruba gevraagd of men daar geen pogingen zou kunnen aanwenden, dat de Olie-maatschappijen aldaar zout betrekken van Bonaire, daar volgens ondervinding, opgedaan door de C.P.I.M. dit zeer goed beviel.

We hopen, dat deze pogingen mogen slagen en de K. v. K. succes moge hebben met het gelukkig initiatief.

Compañia „La Juventud".

Deze club hield Zondag een zeer interessante en amusante avond van varietié-nummers, waar wij werkelijk veel van genoten hebben.

Om ongeveer half negen zette men het Wilhelmus in en daarop volgde een speciaal voor deze club gecomponeerde mars, welke zeer in de smaak viel.

Na een welkomstwoord begon men met het eerste nummer van het program: goochelen.

Dit nummer slaagde 100% en oogstte dan ook een luidruchtig applaus. Hoewel de leider sprak van „door de vingers zien bij eventuële fouten" en „niet te veel critiek oefenen, daar ze geen professionals zijn", kon de beste goochelaar dit nummer niet verbeteren.

De gymnastiek onder de kundige leiding van de Heer Chumie was subliem.

De clou van de avond was wel de nummers van de Curaçaose zanger die met z'n bariton-stem, begeleid door guitaar-muziek, verschillende „Canciones" ten beste gaf. „Een Curaçaose Gardel!

De dansnummers waren ook prachtig. Men ziet dus, dat de jeugd van Curaçao ook voor de dag kan komen.

Het eindnummer was een „Cuadro Vivo" onder leiding van de Jongeheer P. de Haas, dat ook uitstekend slaagde.

Mogen deze jongelui voortgaan op het gebied van kunst en muziek, daar dit voor de Curaçaose cultuur zeker een aanwinst is.

R.

De K.L.M. op Haiti.

Volgens berichten uit Port au Prince, heeft de Heer Guillermo E. Martijn, lid der firma E. & G. Martijn, op de 10e Augustus j.l., als gevolmachtigde van de K.L.M., een contract getekend met de regering van Haiti, waardoor thans definitief toestemming is verleend aan de K.L.M. om een vliegdienst te openen in Haiti.

Onze gelukwensen aan de K.L.M.

Athletiek-wedstrijden.

Zaterdag a.s. zullen des middags half drie de athletiek wedstrijden plaats hebben tussen Militaire Politie en Marine.

De wedstrijden onder auspiciën van de Curaçao Athletiekbond zullen uit een 10-tal nummers bestaan, waarvoor Z. Exc. Gouv. Wouters een wisselbeker beschikbaar gesteld heeft.

Vermoedelijk zal Z. Exc. zelf na afloop deze wisselbeker uitreiken.

... onder het voor me deed, verklaarde hij met somber sarcasme.

Een Godsvrede was uitgeroepen en de begrafenis zou plaats hebben in de avond. Dan zou het stoffelijk overschot van de laatste der Riego's worden bijgezet in de kelder van de kathedraal.

Vroeg op de dag had ik een kort gesprek met Seraphina. Zij was vastbesloten. Lang voor het donker werd, glipte ik pater Antonio's kamer binnen, waar ik moest wachten, tot het ogenblik gekomen was om mij tussen de groep der andere Broeders van Barmhartigheid te mengen. Een maal met de lijken in de

er 1936

CU

...n Mateo, Tel. 413
...mas-college Tel. 550
L. Bogaers

...werkelijk overweldigend geweest terwijl

Eerste hulp bij ongelukken.

Ons ijverig Bestuur van het Rode Kruis heeft plannen om met de Padvindersverenigingen en het Vrijwilligerskorps een soort „Schijnvertoning van Eerste Hulp bij ongeluk, in open veld, een keer per maand te houden.

De Heer van Donk, werkend-lid van het Nederl. Rode Kr. heeft zich ervoor bereid verklaard en dat alles zal geschieden onder leiding van Dr. Winkel.

Het plan is zulks te doen voor onze Aspiranten in E.H.B.O. in samenwerking met de Padvinders en de Vrijwilligers.

Moge dit initiatief in alle opzichten slagen.

Nieuwe Missionarissen.

Met de Zeer Eerw. Pater M. Luyckx zullen op 2 October uit Amsterdam naar hier vertrekken de Wel Eerw. Paters H. Wolters en C. A. Lamers, beiden uit Nijmegen.

Dr. Gelffmann Nederlander.

Naar we vernemen heeft Dokter Gelfmann werkzaam als arts op Savoneta, het Nederlands staatsburgerschap aangevraagd.

Taxi-chauffeurs en Touristen.

Aan de Kamer van Koophandel heeft de Secretaris van deze Kamer mededeling gedaan, dat bij de komst van het touristenschip „Rotterdam", de chauffeurs in plaats van Hollandse centen, dollarcenten incasseerden en op deze wijze het nieuwe tarief te buiten gingen.

Naar in de Kamer werd medegedeeld, zal er waarschijnlijk op Caracasbaai een touristenkantoor komen, voor inlichtingen en geldwisselen.

We hopen dan, dat met deze laatste maatregel, bovenstaande overtredingen een einde hebben zullen.

De Gouvernementswerktijden.

In haar laatste vergadering heeft ook de Kamer van Koophandel weer deze kwestie behandeld, en besproken de advertentie, waarin werd medegedeeld, dat zij, die eventueel klachten hebben over de gouvernementswerktijden, zich kunnen vervoegen met deze klachten bij Zijne Excellentie de Gouverneur. Volgens mening van een der leden zijn de ambtenaren, welke de Gouverneur adviseerden deze advertentie te plaatsen, waarschijnlijk grote voorstanders van het huidige systeem en hielden zij bij de opstelling van deze advertentie in alle opzichten rekening met de hun bekende mentaliteit van de bevolking hier, die wel zo is, dat men nimmer hoeft te verwachten, ook al zou men ernstige klachten hebben, dat men zich tot de Gouverneur zal wenden. Het gevaar ontstaat, zo meende dit lid, dat deze maatregel over drie maanden zal worden doorgevoerd, daar men immers geen enkele klacht heeft ontvangen. Een zuivere maatstaf zou dit echter geenszins zijn en gerust mag men zeggen, dat een dergelijke advertentie een verkeerde uitwerking heeft.

Ook in een der plaatselijke bladen hebben ingezonden stukken gestaan, dat deze ideeën weergaf en we zijn van mening, dat ze juist zijn.

Erg gelukkig vinden we deze geste van het Bestuur niet, of liever het advies, wat in deze aan het Bestuur gegeven is.

Moeilijkheden tegen deze nieuwe regeling zijn er zeer vele, waaraan in verschillende bladen reeds uiting is gegeven, en enkele zijn ook in de Kamer van Koophandel besproken.

Een feit is zeker, dat het publiek niet om veranderde kantoortijden heeft gevraagd en dat het komt van (enkele) ambtenaren. Maar is dit een goed beginsel? Zijn de ambtenaren voor het publiek of het publiek voor de ambtenaren, zoals in dezer dagen zeer terecht dikwijls is gevraagd.

De Kamer van Koophandel zal echter aldus is besloten zijn oordeel nog enige tijd opschorten.

Examens.

De vorige week konden we slechts gedeeltelijk de uitslagen der examens opnemen, daar deze nog werden voortgezet.

De uitslagen zijn:

V:or Onderwijzer 4de rang: de Hr. M. Roovers en de dames Leonila Nicholas, Eugenia, Elsa Kraneveldt, Aura Ayubi.

Engels: Mej. Da Costa Gomez.

Spaanse: de dames Emma Pourrier en Anny Slockers.

Frans: C. de Jongh.

Fraaie handwerken: Dames E. J. Mar...s, A. Daflaar, O. Maat.

Nuttige handwerken: De dames C. A. ...rksz, J. A. Ambrosina, R. E. Mendez, A. M. Schoop, A. J. Nicolaas, R. A. J. ...rti. C. M. v.d. Weert, H. H. E. Peuckert, C. F. Pourrier, M. A. Zut, M. L. Simon, C. D. Wasker, R. M. Jeandor, J. M. Marchena, N. C. Hanst, C. Koeiman, F. O. M. Kox, A. A. Celestina, M. J. Fecunda, A. M. Berry, I. M. Granviel, A. Francisco.

Een Venezolaan maakt Amok.

Gisterenavond hebben enkele Venezolaanse Schippers erg huisgehouden in de omgeving van de Ruyterkade.

Enkele niets vermoedende Chinezen waren het slachtoffer: een kreeg 2 messteken in de borst, 1 in de rug en 1 in het hoofd; een ander één in de rug.

Zwaar bloedend werden ze in de hoofdwacht verbonden en vervolgens naar het hospitaal vervoerd.

De Venezolaan, vermoedelijk de dader, was in het water gesprongen, maar werd door de politie gegrepen en onder geweldige tegenstand naar het bureau vervoerd. Vermoedelijk was hij onder invloed van sterke drank.

De Chinezen werden zonder reden plotseling gestoken. Zij kenden de daders niet, maar wisten mede te delen dat zij met hun drieëen waren.

BUITENLAND.

HET DAMCARILLON TE BELLO HORIZONTE.

Het carillon van het Koninklijk Paleis te Amsterdam heeft de openingsplechtigheid opgeluisterd van het Tweede Nationaal Eucharistisch Congres, dat van 3 tot 7 September te Bello Horizonte in Brazilië is gehouden. De hedendaagse techniek heeft dit mogelijk gemaakt!

Na het carillonconcert, dat Meester Vincent Dinsdagavond 4 Aug. op de Dam gaf, lieten de Paleisklokken zich tussen half tien en tien uur nog enkele malen horen. Zij speelden een onbekende, welluidende hymne, welke, naar wij vernamen, via een speciale lijn in de Ned. Seintoestellen Fabriek te Hilversum voor Philips te Eindhoven op gramofoonplaten werd vastgelegd.

Nadat deze grammafoonplaten te Eindhoven waren geprepareerd, zijn zij opgezonden naar Brazilië, waar zij bij de opening van het Euch. Congres te Bello Horizonte in de toren aldaar hebben gedraaid.

De bij deze plechtigheden verenigde Brazilaanse gelovigen hebben toen beluisterd de volle klank der Hemony-klokken van de Amsterdamse Dam, waarop de hand van Meester Vincent hun Hymno official di IIo. Congresso Eucharistico Nacional speelde.

NEDERLAND.

DE ALLERNIEUWSTE SPELLING. SLOTEMAKER.

De allernieuwste spelling, waarmee minister Slotemaker de Bruïne ons volk in deze benarde tijden weer eens heeft verrast, blijft nog allerwege een voorwerp van critiek. Het jongst verschenen orgaan der Kath. Staatspartij „De Opmarsch" wijdt er een spotplaatje aan. Vooral de nieuwe geslachtsaanduiding „woorden van een kennelijk mannelijke zelfstandigheid" een typerende uitdrukking van de heer Slotemaker heeft al tot heel wat grollen en grappen aanleiding gegeven.

De z.g. „Kleine Krant" van de Groene Amsterdammer bevatte een paar weken geleden de volgende advertentie:

OPROEPING
DE MINISTER VAN ONDERWIJS-KUNSTEN.

roept nette jongelui op ter opleiding in het vak.

Alleen kennelijk mannelijk zelfstandigheden komen in aanmerking.

Eigenhandig geschreven sollicitatiebrieven met volledige inlichtingen wat dat is, in een of andere spelling, in te zenden aan het departement."

Ondertussen, ondanks het vele wat over deze raadselachtige uitdrukking „kennelijk mannelijke zelfstandigheden" reeds geschreven en gespot is, schijnt er nog niemand in Nederland te zijn, zelfs prof. van Ginneken niet, die er achter gekomen is, wat de heer Slotemaker de Bruïne daar toch mee bedoeld heeft. En aangezien de minister in zijn zeer uitvoerig interview, over deze „cardo questionis" van zijn spelling geen woord gerept heeft, moet verondersteld worden, dat Zijn Excellentie zelf ook niet precies weet wat hij met deze uitdrukking bedoeld heeft.

Wat op zich zelf ook geen novum is bij de heer Slotemaker.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstootelijk en geschikt voor publiek vertoonk.

Van 4 tot en met 10 September 1936.

Roxy.

Broadway Melody.
Mystery der Mondschein Sonate.
Little Minister.

Cinelandia.

Fugitive Sheriff.
Our little Girl.
Tale of two cities.
Stormy.
Nigt at the opera.
Chu Chin Chow.
Car No. 99.
Showboat.
Hop along Cassidy.

Hollywood.

Fugitive Sheriff.
Car No. 99.
Iron Duke.
Rose of the Ranch.
I was a Spy.
Little Minister.
Escape from Devils Island.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

IK BETWIST HET NUT VAN UW CLAXON NIET.

DAAROM BEHOEFT GE ECHTER BIJ IEDERE ZIJSTRAAT NOG NIET EEN GEHELE MELODIE TE BLAZEN.

„Veilig Verkeer"

Leest dit.

U verliest niets anders dan Uw baard. Probeer de veiligheid scheermesjes merk

COOPER

bij

Casa Cohen

Heerenstraat 13.

De winkel door iedereen gekend.

K. L. M.

VEILIG - SNEL - KOEL.

DIENSTREGELING.

A. DIENST: CURAÇAO — ARUBA.

	Maandag		Woensdag Vrijdag	Zaterdag
Curaçao vertr.	8.00	3.30	11.00	2.00
Aruba aank.	8.35	4.05	11.35	2.35
Aruba vertr.	8.55	4.30	4.30	3.00
Curaçao aank.	9.45	5.20	5.20	3.50

B. DIENST: CURAÇAO — ARUBA — MARACAIBO.

Woensdag & Vrijdag.

Vertr. Curaçao	11.00	Vertr. Maracaibo	2.40
aank. Aruba	11.35	Aank. Aruba	4.10
Vertr. Aruba	12.20	vertr. Aruba	4.30
Aank. Maracaibo	1.40	aank. Curacao	5.20

ALLE VLIEGTUIGEN VERVOEREN POST.

Uw brieven binnen 3 dagen in New-York.

VRAAG UITVOERIGE INLICHTINGEN BIJ ONZE AGENTEN.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

VAN

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 6 September 1936.

S.U.B.T. 2 — Feyenoord	3—0
R.C.C. 2 — Atletico	2—0
Be Quick — Transvaal 2	4—0
Jong Holland 2 — Hercules 2	5—1
Asiento 2 — P.S.V.	2—1

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

A-klasse **B-klasse**

MUNDO NOBO:

A-klasse		B-klasse	
13 ,,	S.U.B.T. 1 — Volharding 1 (F. Kranenburg)	13 ,,	R.C.C. 2 — Hercules 2 (V. B. Manuel)
20 ,,	Jong Hollang 1 — R.C.C. 1 (H. Elfrink)	20 ,,	S.U.B.T. 2 — Atletico (B. L. Dijk).
27 ,,	R.C.C. 1 — Scherpenh. 1 (F. Kranenburg)	27 ,,	Hercules 2 — P.S.V. (E. R. Jansen)

RIO CANARIO.

A-klasse		B-klasse	
13 Sep.	Asiento 1 — Jong Holland 1 (F. van Kesteren)	13 ,,	D.D.V.O. — Feijenoord (A. da Costa Gomez)
		20 ,,	Volharding 2 — Transvaal 2 (A. D. Joens)
27 ..	Asiento 1 — Volharding 1 (H. Koeiman)	27 ,,	Jong Holland 2 Be Quick (H. A. Nevel)

SCHERPENHEUVEL.

A-klasse		B-klasse	
		13 ,,	Scherpenh. 2 — P.S.V. * (H. A. Nevel)
20 Sep.	Scherpenh. 1 — Hercules 1 (A. Jesurun)		
		27 ,,	Atletico — Feijenoord * (D. Ramos)

De B-klasse wedstrijden, aangegeven met *, beginnen om half vijf.

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
Jong Holland	3	3	0	0	7	1	6	2.—
R.C.C.	3	2	1	0	4	2	5	1.66
Asiento	2	1	0	1	3	1	2	1.—
Volharding	2	1	0	1	4	3	2	1.—
S.U.B.T.	3	1	1	1	3	3	3	1.—
Transvaal	4	0	3	1	3	4	3	0.75
Scherpenheuvel	3	0	1	2	1	5	1	0.33
Hercules	2	0	0	2	0	6	0	0.00
S.U.B.T. 2	6	6	0	0	27	1	12	2.—
Jong Holland 2	2	2	0	0	7	1	4	2.—
Atletico	5	4	0	1	5	3	8	1.60
P.S.V.	4	3	0	1	8	5	6	1.50
Be Quick	6	3	1	2	12	5	7	1.16
Scherpenheuvel 2	4	2	0	2	7	3	4	1.—
Asiento 2 **	4	3	0	1	12	13	4	1.—
Feyenoord	3	1	0	2	6	6	2	0.66
Volharding 2 *	3	0	1	2	6	8	0	0.00
D.D.V.O.	4	0	0	4	1	9	0	0.00
R.C.C. 2 ***	3	1	0	2	2	6	0	0.00
Hercules 2	4	0	0	0	4	1	17	0.00
Transvaal 2	4	0	0	4	1	18	0	0.00

*) 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Elftalopgaven over de maand September 1936.

Asiento, ongewijzigd.

Atletico, ongewijzigd.

Be Quick: I. Weyman, J. Thodé, S. Hooy, F. Pietersz, J. Conquet, E. Rosina, Al. Specht, Th. Arion, Al. Pietersz, A. Janga, A. Pietersz.

D.D.V.O.: C. Laurens, E. Goilo, E. E. de Lannoy, Ern. de Lannoy, R. Scorrea, A. Scharbay, M. A. Luyando, J. Royer, H. M. Goilo, L. S. Schoop, M. Damasco.

Feyenoord, ongewijzigd.

Hercules I.: J. Pinedo, H. Weber, E. Atalida, L. Laurens, M. Scorrea, R. Danchi, F. de Jongh, A. Franka, P. Faneyten, E. Laken, S. Crispo.

Hercules II.: A. Merkies, J. Haseth, S. Sillie, M. Meulens, A. IJs, J. Royer, I. Nieuw, M. Laken, E. Minguel, G. Curiel, R. Jansen.

Jong-Holland I.: J. Scorrea, O. Troeman, M. v. d. Gen, H. Royer, A. Sentiago, E. Leonora, J. Leonora, R. Maduro, J. Ramirez, R. Michel, H. Leers.

Jong-Holland II.: F. Brion, A. Kranenveldt, P. A. Da Costa Gomez, O. Bernabela, O. Zalm, R. Susana, P. C. Jansen, H. La Cruz, J. Gruning, J. M. Martina, W. Marugg.

P.S.V., ongewijzigd.

R.C.C. I.: E Vos, I. Bouman, J. Hollander, J. v. Uytrecht, G. Rosario, R. de Windt, V. Naar, G. Schouten, A. Z. Veeris, J. Suarez, J. M. Schotborgh.

R.C.C. II.: F. Rib, J. Ponce, M. G. Bouman, J. Garret, C. I. Royer, N. Meulens, I. Vos, Ch. de Jongh, R. Nahr, R. Adames, M. Jacob.

Scherpenheuvel I.: Th. Newton, J. Martes, J. P. Coffie, R. Tromp, B. Isenia, S. Cathalina, J. Coffie, A. Thodé, Ch. Becker, D. Conception, E. Lucas.

Scherpenheuvel II.: A. Sider, L. Servani, P. Laurens, V. Leonard, J. Valks, W. Croes, V. Weedervoort, S. Fingal, M. Paulina, R. Semileer, C. Servani.

S.U.B.T. I.: A. A. C. Raphaela, A. J. Maduro, J. Pietersz, E. F. Brion, J. C. Jacob, J. Cecilia, J. Davelaar, E. Ruiz, C. Bosch, E. Evertsz, J. Christian.

S. U. B. T. II.: J. Arion, L. Jandroep, H. A. Maduro, H. T. Bakhuis, R. B. Wilsoe, A. Pietersz, E. Quirindongo, M. de Castro, S. Scharbay, J. v. Aanholt, M. Hermans.

Transvaal I.: L. Faverey, H. Trikt, A. de Koop, R. Wong Loi Sing, M. Nahar, W. Mau-A-Sam, H. Dalnoot, E. Tjon-A-Kiet, A. Naaldijk, J. Eiloof, J. Thijssen.

Transvaal II.: A. Putto, L. Willems, J. Lobbrecht, D. Jones, H. Kohinor, F. Nijman, H. Engelbrecht, H. Jurrjens, J. Dijkstra, C. Jones.

Volharding, ongewijzigd.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

om de paraffine, die slechts voor het snijden nodig was, weer uit het preparaat te halen.

Een bad scylol is daarvoor voldoende; om de scylol te verwijderen volgt dan een bad alcohol, en om de alcohol te verwijderen een waterbad. Al deze stoffen moeten verwijderd worden omdat zij nadelig zouden werken op de breking van het doorvallende licht en aldus het microscopisch onderzoek bemoeilijken en eveens de kleuring zouden verhinderen.

Het laatste, zeer ingewikkelde proces is de kleuring. Naar aanleiding van verschillende methodes van onderzoek en wat men juist in het preparaat wil onderzoeken worden er verschillende kleuringen toegepast. Bij de meeste kleurmethodes worden twee of meer contrasterende kleurstoffen gebruikt, b.v. een blauwe en een rode, die ieder verschillende bestanddelen van het weefsel kleuren.

Het vasthechten van een dun dekglaasje met cedax is dan het einde van het veelomvattende werk, wat feitelijk slechts een voorbereiding is voor het we-

Een aantrekkelijk voorkomen.

Het tropische klimaat stelt ongetwijfeld bijzondere eischen aan de huid in het algemeen en aan de gelaatshuid in het bijzonder. Purolpoeder heeft in de jaren, dat deze uitstekende bedak in den handel werd gebracht, haar superioriteit ten volle bewezen en duizenden dames gebruiken haar dan ook voor de dagelijksche huidverzorging. Door toevoeging van geneeskrachtige bestanddeelen, welke alleen in Purolpoeder voorkomen, draagt deze bedak niet alleen zorg voor het droog en koel houden der huid, maar geneest zij tevens alle ontsieringen der huid en lichte huideuvels.

Purolpoeder maakt Uw huid gezond, frisch en gaaf, en verleent er die prachtige matte teint aan, waarop dames terecht zoo trotsch zijn.

PUROL poeder *om de huid gezond, koel en droog te houden.*

In bussen van 90 ct. en f 1.50 Bij Apothekers

PUROL huid-poeder voor kinderen en volwassenen

Ondergoed.

B.V.D.

CASA COHEN

Heerenstraat 13.

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen

MORRIS E. CURIEL & SONS

Agenten.

Misverstand.

„Ja, buurvouw, m'n man heeft al zijn geld verloren aan speculaties."

„Aan spiculaasjes? Nu, ik wist niet, dat uw man zo snoept."

WETENSWAARDIGHEDEN.

John Napier.

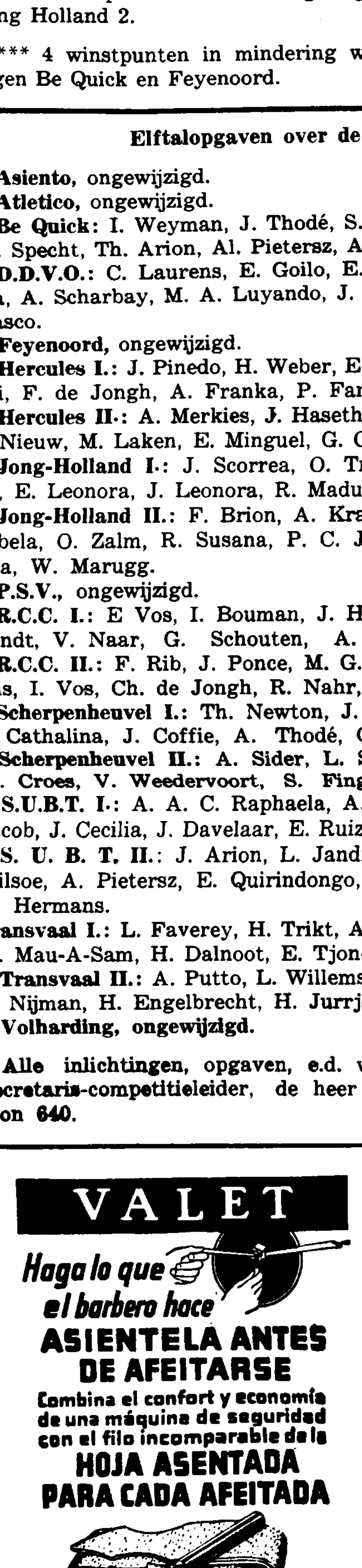
In 1550 werd John Napier geboren, een even zonderling als groot geleerde, die in 1614 — drie jaar voor zijn dood — zijn uitvinding van de logarithmen publiceerde. Men hield hem tijdens zijn leven voor een tovenaar. Naar alle waarschijnlijkheid kende Napier het gebruik van de wichelroede. Als uitvinder voorzag hij de slingerkogel, de pantserwagen en de onderzeëers. In 1596 zond hij naar het Engelse Hof een Memorandum, behelzende vijf geheime uitvindingen, alle op het gebied van landsverdediging. De eerste was een grote holle spiegel, die de zonnestralen zou concentreren op één mathematisch punt, wat zulk een intense hitte zou geven, dat alles waar de spiegel op gericht werd, in brand zou vliegen, zelfs oorlogsschepen. De tweede vinding was eigenlijk het zelfde, maar bedoeld voor nachtelijk gebruik, om de warmte van een groot vuur te concentreren. De derde omschrijft hij als volgt: ...een stuk geschut, welks schot niet lijnrecht door de vijand heen gaat, en vernietigt wat in de weg staat, maar een vast omschreven gebied omschrijvend." Dit geschiedde door twee kanonnen, waarvan de kogels met een ketting aan elkaar zaten, tegelijk af te schieten. Ze zouden dan in cirkels zich door de lucht voortbewegen.

Zijn vierde uitvinding was een gepantserde tank: „...een ronde wagen van metaal, die bestand is tegen musketschoten. Deze wagen moet dienen om de omringende vijand te vernietigen, door aanhoudend te schieten door kleine gaten; terwijl de vijand ontmoedigd is en volkomen onzeker, hoe hij zich verdedigen moet tegen een metalen vuurmond."

Tot slot maakt hij terloops een opmerking, die betrekking heeft op duikboten: „...deze inventies, bovendien het varen onder water en verscheidene andere bedenksels en listen om de vijanden schade toe te brengen, hoop ik te volvoeren met de genade van God en de medewerking van ervaren handwerkslieden."

Men vertelt zonderlinge anecdoten van hem. Hij had een zwarte haan als lievelingshuisdier. Met behulp van dit dier ontdekte hij eens een dief onder zijn personeel. Hij had al meermalen gemerkt dat er gestolen werd, maar hij wist niet wie het deed. Op zekere dag riep hij al zijn bedienden in een zaal, waar zijn haan op tafel stond. Hij beval nu zijn bedienden een voor een de haan over de rug te aaien met de vlakke hand. Als de schuldige de haan aanraakte, zou deze beginnen te kraaien. Allen deden zoals bevolen was en toen de laatste zijn hand over de haan gestreken had, was er nog steeds niet gekraaid. Toen vroeg Napier om allen de binnenkant van hun hand te tonen en tot hun verwondering bemerkten de dienaren dat hun hand zwart was aan de binnenkant, behalve die van één van hen. Jij bent de schuldige, zei Napier. Hij had n.l. de haan met roet ingewreven, die op de zwarte haan toch niet zichtbaar was. De schuldige had natuurlijk de haan niet aangeraakt, uit angst dat het beest zou beginnen te kraaien. Zo doende was zijn hand blank gebleven.

L.

Broedeieren.

Witte Leghorns 15 ct.

Barnevelders 40 ct.

PLUIMVEEVOEDER.

HENDRIKSTEEG 16

en bij

W. Maat

„CASA HOLANDESA", Otrabanda.

OLYMPISCHE PYRRHUS-D ... npiade te Berlijn, door een groep

Odol

werkt antiseptisch, verfrischt den mond, en houdt de tanden mooi, wit en gezond.

Zijn laatste wil.

Een boer gaf als testamentaire beschikking aan zijn notaris op, dat hij 6000 frank besteed wilde zien voor een maaltijd, ter gelegenheid van zijn begrafenis. De notaris, een jantje-secuur, wilde nog weten, of de maaltijd gehouden moest worden vóór of na de begrafenis. „Natuurlijk vóór," zei de boer, „want ik zou er immers niet bij wezen."

Zou 't waar zijn?

„Waarom zouden er meer meisjes dan jongens ter wereld komen?"

„Omdat meisjes nieuwsgieriger zijn."